

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Petra Svobodová:

Angažovanost Čínské lidové republiky v Africe

Posuzovaná práce se věnuje dlouhodobě relevantní otázce čínského působení na africkém kontinentu. Aktivita ČLR v afrických zemích jsou kombinací politické a ekonomické spolupráce, která byla v mnoha případech navázána už před několika desítkami let, často podporou protikoloniálních hnutí předtím, než tyto země získaly nezávislost. V souvislosti s expanzí čínské ekonomiky a posilováním jejího mezinárodního postavení lze africký kontinent vnímat jako pomyslný lakmusový papírek vývoje jejich vztahů k dalším aktérům, zejména k Západu.

Autorka ve své práci představila komplexní, detailní charakteristiku čínského působení v Africe, jednak na obecné úrovni, jednak analýzou vztahů ke čtyřem vybraným státům – Angole, Nigérii, Súdánu a Zimbabwe. Výsledkem je dobře strukturovaná, zdrojově bohatě podložená studie, k níž nelze mít na empirické rovině vážnější připomínky.

Méně přesvědčivá je autorčina ambice představit zkoumanou problematiku v teoretickém kontextu. Její záměr ověřit, že pozitivní vztah k čínskému angažmá vyplývá z jejich politik nezasažení do vnitřních záležitostí a nepodmíněnosti poskytované rozvojové pomoci, je sice zajímavý, ale realizace dost dobře není možná bez propracované metodologie, která by vyloučila působení dalších proměnných. Takový metodologický rámec ale práce nenabízí. Otázkou také je, zda lze práci skutečně považovat za případovou studii, jak autorka tvrdí na s. 5.

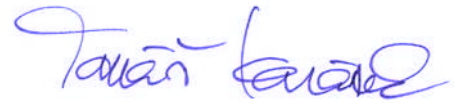
Autorčino představení relevantních teorií v kapitole 1 je také problematické. Za prvé, realismus nelze redukovat jen na zájmově-mocenské pojetí politiky, pracuje také s dalšími předpoklady, mezi něž patří např. primát bezpečnostní sféry, což autorka ve svém nástinu nereflektuje, přitom má tato skutečnost významný dopad na případné posuzování čínského angažmá v Africe. Za druhé, je chvályhodné, že autorka představuje čínský přístup ke zmiňovaným teoriím, ale v tom případě by bylo vhodné vysvětlit, jak a proč se liší od „standardních“ západních výkladů. Např. pojetí *soft power* na s. 10 je významně odlišné od původního Nyeova konceptu. A konečně, s představeným teoretickým rámcem práce dále nepracuje, což vyvolává otázky po jeho potřebnosti.

Po formální stránce dojem z práce poněkud kazí nemalé množství překlepů, případů chybného slovosledu a nesprávného překladu anglických termínů, namátkou:

- „Na ČLR bylo nahlíženo jako na alternativní zdroj spolupráce vůči Západu, neboť její přístup vůči Africe nabírá odlišných dimenzí...“ (abstrakt); „ČLR kontinent zásobuje obrovskými finančními obnosy...“ (s. 1); pleonasmy „v rámci českého kontextu“ (s. 1) a „též i“ (na mnoha místech práce); „V ČLR zkoumání teorií mezinárodních vztahů však představuje poměrně nový fenomén.“ (s. 10); mluvit bez uvozovek o „čínské proletářské kulturní revoluci“ (s. 17), působí přinejmenším zvláštně; „posilnění spolupráce“ (s. 28) by asi spíše mělo být *posílení*; otázkou je, co si představit pod „postupným, stále však pozvolným zintenzivňováním čínsko-afrických vztahů“ (s. 32); atp.
- Překládat názvy např. čínských ropných společností není nutné, ale když už se tak děje, je potřeba to udělat správně: China National Offshore Oil Corporation tak rozhodně není „pevninská“, naopak termín *offshore* označuje těžbu na moři. Stejně tak Economic Structural Adjustment Program je asi spíše programem *přizpůsobení* strukturálním změnám. A „Čínsko-súdánská přátelská společnost“ bude patrně *Společnost čínsko-súdánského přátelství* (což nic nemění na idiocii oficiálního pyjdepe, které s takovými názvy operuje).

- Čínský prezident je na několika místech práce chybně psán jako „Hu Jintato“, jméno Johna Mearsheimera je změněno na „Mearshimer“ (s. 13).

Jinak práce obsahuje všechny požadované formální náležitosti, tedy abstrakt, klíčová slova a shrnutí v češtině i angličtině a původní projekt. Celkově ji lze hodnotit jako povedenou, zejména, jak bylo řečeno, na empirické úrovni. Rozhodně ji proto **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou**.

V Praze dne 23. 1. 2012